

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 03-02-

Podgorica, 25.07.2023. godine

DIREKTORAT ZA PORESKE I CARINSKI SISTEM

Povodom *Predloga zakona o izmjenama Zakona o akcizama*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženim zakonskim rješenjem je izvršena promjena akciznog kalendara koji se odnosi na oporezivanje duvanskih proizvoda (cigareta i bezdimnih duvanskih proizvoda), na način što je promjena akciznog kalendara za ovu vrstu akciznih proizvoda, izvršena bez promjene akciznih stopa. Naime, ovim zakonom je izvršeno usporavanje postojećeg akciznog kalendara kojim se propisuje visina specifične akcize za cigarete i kojim se produžava rok važenja postojeće visine akcize za cigarete, na način da se ona plaća u iznosu od 49,00 eura za 1000 komada, do 31. decembra 2024. godine, dok će se u periodu od 1. januara 2025. godine do 30. juna 2025. godine specifična akciza iznositi 50,50 eura, i u konačnom, u periodu od 1. jula 2025. godine do 31. decembra 2025. godine iznositi 52,00 eura. Rok važenja visine proporcionalne akcize na cigarete od 24,5% bi se primjenjivao do 31. decembra 2025. godine. Takođe, ovim zakonom se predlaže i promjena akciznog kalendara kojim se propisuje minimalna akciza na cigarete.

Predlaže se i povećanje akcize na gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i proširenje obuhvata na negaziranu vodu sa dodatkom šećera i bezalkoholno pivo na koja se plaća akciza. Naime, ovim zakonom se predlaže povećanje visine akcize za gazirana pića, koja bi umjesto postojeće visine od 25,00 eura po hektolitru ovih proizvoda, iznosila 35,00 eura po hektolitru dok je za negaziranu vodu sa dodatkom šećera i bezalkoholno pivo predložena visina akcize od 25,00 eura po hektolitru. Dakle, Predlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama će negativno uticati na korisnike akciznih proizvoda (zbog eventualnog povećanja maloprodajnih cijena akciznih proizvoda) i predloženo zakonsko rješenje može stvoriti nove poreske obaveze akciznim obveznicima.

Uvidom u dostavljeni tekst Predloga zakona, navodi se da za implementaciju nijesu potrebna finansijska sredstva. Predložene izmjene zakona imaju za cilj obezbjeđenje dodatnih prihoda u Budžetu Crne Gore, unaprjeđenje postojećih zakonskih rješenja, kao i veći doprinos na planu očuvanja javnog zdravlja oporezivanjem proizvoda koji su štetni po zdravlje.

Shodno navedenom, sa aspekta državnog budžeta nemamo primjedbi na *Predlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama*.

S poštovanjem,

MINISTAR

m. Aleksandar Damjanović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo finansija

NAZIV PROPISA

Predlog zakona o izmjenama Zakona o akcizama

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženim zakonskim rješenjem je izvršena promjena akciznog kalendara koji se odnosi na oporezivanje duvanskih proizvoda (cigareta i bezdimnih duvanskih proizvoda), na način što je promjena akciznog kalendara za ovu vrstu akciznih proizvoda, izvršena bez promjene akciznih stopa. Naime, ovim zakonom je izvršeno usporavanje postojećeg akciznog kalendara kojim se propisuje visina specifične akcize za cigarete i kojim se produžava rok važenja postojeće visine akcize za cigarete, na način da se ona plaća u iznosu od 49,00 eura za 1000 komada, do 31. decembra 2024. godine, dok će se u periodu od 1. januara 2025. godine do 30. juna 2025. godine specifična akciza iznositi 50,50 eura, i u konačnom, u periodu od 1. jula 2025. godine do 31. decembra 2025. godine iznositi 52,00 eura. Rok važenja visine proporcionalne akcize na cigarete od 24,5% bi se primjenjivao do 31. decembra 2025. godine. Takođe, ovim zakonom se predlaže i promjena akciznog kalendara kojim se propisuje minimalna akciza na cigarete.

- Predmetnim zakonom se predlaže i povećanje akcize na gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i proširenje obuhvata na negaziranu vodu sa dodatkom šećera i bezalkoholno pivo na koja se plaća akciza. Naime, ovim zakonom se predlaže povećanje visine akcize za gazirana pića, koja bi umjesto postojeće visine od 25,00 eura po hektolitr ovih proizvoda, iznosila 35,00 eura po hektolitr dok je za negaziranu vodu sa dodatkom šećera i bezalkoholno pivo predložena visina akcize od 25,00 eura po hektolitr. Na ovaj način će se obezbijediti bolja naplata akcizne dažbine, dok će kroz mehanizme oporezivanja proizvoda koji sadrže šećer smanjiti negativni trend obolijevanja od šećerne bolesti, a sredstva koja se ubiraju po ovom osnovu biće iskorišćena za unaprijeđenje zdravstvenog sistema.

Posljedice problema su:

- manji budžetski prihodi;
- dodatna budžetska izdvajanja za liječenje bolesti izazvanih korišćenjem gaziranih pića i duvanskih proizvoda;

Oštećeni subjekti su:

- Budžet Crne Gore

U slučaju da se propis ne izmijeni:

- Budžet Crne Gore bi ostao uskraćen za naplatu određenog iznosa po osnovu akciza po osnovu akcize na gazirana i negazirana pića sa dodatkom šećera.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?

primjenljivo.

Zakon o izmjenama Zakona o akcizama je predložen u cilju:

- obezbjeđenja dodatnih prihoda u Budžetu;
- unaprjeđenje postojećih zakonskih rješenja radi bolje naplate akcizne dažbine;
- doprinosa na planu očuvanja javnog zdravlja oporezivanjem proizvoda koji su štetni po zdravlje..

Zakon o izmjenama Zakona o akcizama nije predviđen Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

- U slučaju „*status quo*“ opcije određeni prihodi Budžeta Crne Gore neće biti naplaćeni, postojala bi potreba za dodatnim budžetskim izdvajanjima za liječenje bolesti izazvanih korišćenjem gaziranih i negaziranih pića sa dodatkom šećera.
- Ministarstvo finansija se odlučilo za regulatornu opciju predlaganjem Zakona o izmjenama Zakona o akcizama, imajući u vidu da neregulatorna opcija neće donijeti željeni rezultat zbog sadržine važećeg zakonskog rješenja.
- Ovaj zakon nije predviđen Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektno.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zakon o izmjenama Zakona o akcizama će pozitivno uticati na:

- Budžet Crne Gore (direktno, u vidu bolje naplate po osnovu akcize),
- Akcizne obveznike (proizvođače i uvoznike cigareta i bezdimnih duvanskih proizvoda)

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o akcizama će negativno uticati na:

- Korisnike akciznih proizvoda (zbog eventualnog povećanja maloprodajnih cijena akciznih proizvoda).
- Predloženo zakonsko rješenje može stvoriti nove poreske obaveze akciznim obveznicima (negazirana pića sa dodatkom šećera).

Ovaj zakon može stvoriti nove troškove za građane, ali će značajno unaprijediti postojeća zakonska rješenja i obezbijediti dodatne budžetske prihode.

Predložena zakonska rješenja neće stvoriti dodatna administrativna opterećenja, te neće predstavljati biznis barijeru.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu,

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju predloženog propisa nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.

Implementacijom predloženih zakonskih rješenja neće nastati međunarodne finansijske obaveze.

Predlog zakona ne podrazumijeva obavezu donošenja podzakonskih akata iz kojih će prosteći finansijske obaveze.

Implementacijom predloženih zakonskih rješenja Budžet Crne Gore će ostvariti dodatne prihode i to:

- za gaziranu i negaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i bezalkoholno pivo predložena je visina akcize:

- 35,00 Eura - za gaziranu vodu sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju;
- 25,00 Eura - za negaziranu vodu i ostala bezalkoholna pića sa dodatkom šećera ili drugih sredstava za zaslađivanje ili aromatizaciju i bezalkoholno pivo.

Budžetski efekat, oko 6,0 mil. € na godišnjem nivou (za cijelu godinu).

Predlagač ovog propisa je Ministarstvo finansija.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Prilikom izrade Predloga zakona o izmjenama Zakona o akcizama nije korišćena eksterna ekspertska pomoć.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Kod implementacije predloženog propisa ne postoje potencijalne prepreke.

Mjerenje uspjeha izvršenih izmjena će biti mjereno kroz uvećanje prihoda Budžeta Crne Gore po osnovu prihoda od akciza.

Sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa vršiće Ministarstvo finansija i Uprava prihoda i carina.

Datum i mjesto

Starješina

Podgorica, 21. jul 2023.god.

mr Aleksandar Damjanović